

FLOTTNINGSRÄNNAN I VALÅN

En slingrande skogsväg, backe upp, backe ned, genom småländsk granskog och efter känsla av vilsenhet i stor-skogen tar vägen slut vid en stor vändplan. Efter att ha följt stigen i riktning mot forsens brus blir man rikt belönad vid åsynen av den imponerande flottningsrännan i Valån; ett aktningvärt kulturminne över flottningsepoken och en sällsynt attraktion, inte bara i Jönköpings län utan även i Sydsverige.

Trots att det inte är mer 50 år sedan som verksamheten upphörde är det få som känner till att en tämligen omfattande timmerflottning förr bedrevs i organiserad form i södra Sverige från slutet av 1800-talet och in på 1900-talet. De viktigaste huvudflottlederna i Jönköpings län var Nissan, Lagan och Emån. Nissansystemets allmänna flottleder omfattade 200 kilometer flottledslängd och var därmed den mest omfattande i södra Sverige. Valån är ett biflöde till Nissan och utgjorde biflottled till denna. Valån inrättades som allmän flottningsled med egen flottningsförening år 1919. I ett tidigt skede flottades s.k. pitprops, gruvstöttor, som exporterades till de engelska kolgruvorna, men främst flottades massaved till Hyltebruk.

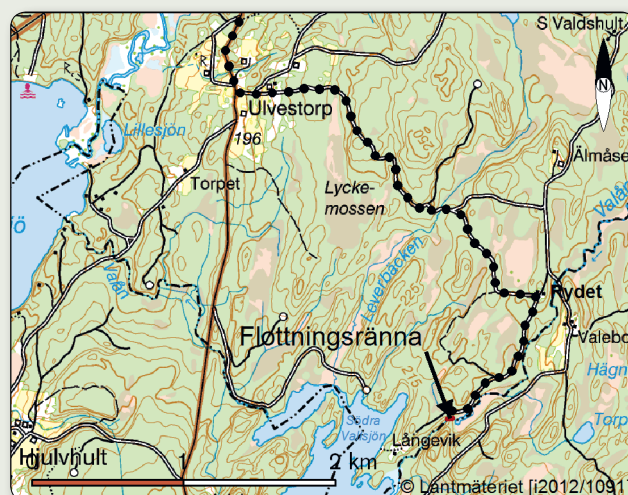
Vid Valefallet finns en återuppbyggd 40 meter lång flottningsränna som smidigt följer åns krökning och lutning utefter det åtta meter höga fallet. Här är även fördämningen i dammen och en ålkista restaurerade.

Förr har Valån i hög grad utnyttjats som kraftkälla för småskaliga verksamheter som t.ex. träddragerier, kvarnar och sågar, vars ruiner kan ses på flera platser. Redan på 1600-talet etablerades flera kvarnar och ett rikt ålfiske bedrevs förr i ån.

På platsen finns en utförlig skylt om flottningshistorien i Valån. En grillplats är anordnad där man kan inta medhavd matsäck i skön natur.

Dammen uppströms flottningsrännan. Foto Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLE IO

HITTA HIT

Från Nissastigen (Rv 26):
Norr om Öreryd, tag av mot Valdshult. Efter bron över Nissan sväng åt höger. Följ vägen 2,5 km till Ulvestorp. Ta vänster mot Älmåsen. Följ vägen 4 km, håll höger där vägen delar sig, håll höger vid Rydet fram till en vändplan.

Koordinater:
N 6369208 / E 422981
(SWEREF 99 TM). N 57°
27' 32,38", E 13° 42' 58,56"
(WGS84)

Restaurerad flottningsränna i Valån. Foto Jönköpings läns museum.

JÖNKÖPINGS LÄNS
MUSEUM

036-30 18 00 ▪ www.jkpglm.se